

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Præsten i Vejlbye (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 145. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388333584/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

overvinde den forfærdelige Dag? Og her ligger jeg, syg til Legem og Sjæl – kan hverken trøste eller hjælpe – Sønnen bliver borte.

Farvel! – Farvel mit Hjertes trolovede Brud! farvel for denne usselige Verden, til vi mødes engang i en bedre!

Snart maaskee! thi jeg føler, at Døden har mig fat – maaskee gaar jeg did, førend den, mit grumme Embede tvang mig til at hensikke.

«Farvel, min Hjerteven!» sagde hun jo: «jeg forlader Eder uden Nag; thi I gjorde kun eders strænge Pligt; men nu farvel for vi sees aldrig meer.» – Hun gjorde Fredens Tegn over mig – Gud skjænke mig dog snart den evige Fred!

Gud! hvor vil hun hen? hvad har hun isinde? Broderen er ikke kommen – og imorgen – paa Ravnhøj.*

(Her findes Herredsfoged Erik Sørensens Dagbog pludselig afbrudt; men til denne, ligesaa sandfærdige som skrækkelige Begivenheds nærmere Oplysning og Fuldstændiggørelse, anfører herefter den daværende Nabo præst i Aalsø hans skriftlige Optegnelser. Skulde ellers nogen Læser ville drage disse Aarskykkers Ægthed i Tvivl, da tør han dog ikke tilligemed Indklædningen forkaste det Væsentlige af Historien, som – desværre! er alt for sand. Sagnet, som endnu stedse i hele Orategnen levende vedligeholder sig, lægger ydermere til: at just denne tragiske Begivenhed gav Anledning til, at Debningsager for Eftertiden blive foretagne ved alle Instanser; Lovkyndige maaske vel da kunne fastsætte Tidspunctet for Samme).

B. Aalsø Præstes Optegnelser

I min Embedstids det syttende Aar tildrog sig her i Nabolauget den Begivenhed, som betog Alle med Skræk og Forfærdelse, og gerædede vor geistlige Stand til stor Tort og Blusel, idet Præsten i Vejlbye, den vellærde Hr. Søren Qvist, udi Vrede slog sin Tjenestekar! død, og begrov ham derpaa om Natten i sin Hauge. Han blev efter foregaaende retlig Undersøgelse overbevist om denne graelige Gjerning, saavel ved Manges Vidnesbyrd som og ved egen Bekjendelse, og

* Den Banke paa Aalsø Mark, ved Grønnaa, hvor Præsten Søren Qvist blev halshuggen, hedder endnu saaledes.

derføre dømt til at have sin Hals forgjort. Hvilken Dømt i mange tusinde Menneskers Overværelse blev exequeret her paa Aalsøe Mark.

Den Henrettede, hvis Sjælesorger jeg tilforn havde været, forlangte mig til at besøge sig i Fængslet. Og maae jeg med Sanden sige: at jeg aldrig haver meddeelt det hellige Sacramente til Nogen mere velberedt, angergiven og fuldtroende Christen. Han erkjendte selv med inderlig Ruelse, at han havde vandret i kjødelig Sikkerhed, og været et Vredens Barn, hvisarsag Gud hengav ham i Synd og Sindsforhærdelse, ydmygede ham dybt, og gjorde ham meget elendig, at han atter kunde oprejses ved Christo. Han beholdt sin Frimodighed lige til det Yderste, og holdt paa Retterstedet til det omstaaende Folk en Tale fuld af Kraft og Salvelse, hvilken han i sine sidste Dage havde udarbejdet i Fængslet, og lært udenad. Den handlede om Vrede og dens skrækkelige Følger, med bevægelig Anvendelse, paa ham selv, og den grumme Misgjerning, hvortil Vrede havde forledt og henrevet ham. Textens Ord vare tagne af Jeremia: Begrædelses Bog 2 Cap. 6 Vers: *«Han har beskæmmet Præsten i sin Vrede.»* – Derpaa afklædte han sig, bandt selv for sine Øjne, og knelede med foldede Hænder; og som jeg havde udtalt de Ord: *«vær trostig, kjære Broder! idag skalt Du være med Frelseren i Paradiis!»* faldt hans Hoved for Mestermændens Sværd.

Hvad der gjorde ham Døden beedsik, var Tanken om hans tvende Børn, af hvilke den ældste, Sønnen, var fraværende – som Man troede i Kjøbenhavn – men, som vi siden erfarede, i Lund; hvorfor han ogsaa først ankom hertil den samme Aften, som Faderen om Morgen. Datteren, som, sig selv og sin Kjereste til ydermere Hjertesorg, stakket tilforn havde været trogivet til Herredsfogden, tog jeg af Barmhertighed i mit Huus, hvor hun mere død end levende blev henbragt aarle om Morgen, da hun havde taget Afsked med Faderen, hvem hun med datterlig Ømhed havde plejet udi Fængslet.

Da jeg kom tilbage fra den tungeste Gang i mit Liv, fandt jeg hende temmelig rolig og sysselsat med at tilberede den Henrettedes Jordeklæder (thi det var tilladt, at han maatte vende begraves i christen Jord, dog udi al Stilhed). Hun græd ikke mere; men hun talte heller Intet. Jeg taog ogsaa; thi hvad skulde jeg sige hende? og var jeg ikke selv bespændt med mørke Tanker?

En Timestid derefter kom min Vogn, med Liget, og kort herpaa